

IN MEMORIAM

Dr. sc. Renata Pavlina

profesorica genetike na Agronomskom fakultetu u Zagrebu

(Zagreb 30. VIII. 1950. – Zagreb 23. VIII. 1998.)

U večernjim satima dne 23. kolovoza 1998. godine, nakon dugotrajne i zadivljujuće borbe protiv opake bolesti, preminula je profesorica dr. sc. Renata Pavlina rođ. Šutina, ne napunivši svoju 48. godinu života. Njezina smrt je nedvojbeno najveći gubitak za njezinu uzornu porodicu. No, njezina smrt je istovremeno i ogroman gubitak za Agronomski fakultet u Zagrebu, a posebno za njezin Zavod i katedru Genetike, na kojoj je pokojna Renata djelovala 24 godine, najprije kao asistent, pa viši asistent, zatim kao docent od početka 1992., kao voditelj katedre od 1994. i kao izvanredni profesor od 1997. godine.

Renata Pavlina rođena je u porodici Šutina 30. kolovoza 1950. godine u Zagrebu. Pučku je školu završila u Pregradi 1965. Maturirala je na Kemijsko-tehničkoj školi u Zagrebu s odličnim uspjehom 1969. Poljoprivredni fakultet u Zagrebu diplomirala je također s odličnim uspjehom, i prije roka, 1973. godine. Odmah po diplomiranju, 1973. godine upisuje, kao stipendista Republičke zajednice za znanstveni rad RH, poslijediplomski studij "Zaštita bilja" na Poljoprivrednom fakultetu u Zagrebu, a krajem 1974. izabrana je na istom fakultetu za asistenticu na predmetu Genetika. Uvodi se u rad sa studentima, održava vježbe iz genetike, surađuje na oplemenjivanju pšenice i istraživanju nasljeđivanja pojave "unukulm" kod ječma.

Magistrira u srpnju 1977. godine, obranivši rad "Kultura vegetacijskog vrška karanfila u uvjetima in vitro", koji je izradila u cijelosti u laboratoriju za kulturu biljnih tkiva Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu pod vodstvom prof. dr. sc. Sibile Jelaska.

Od 1978. do 1984., kada je ponovno izabrana u znanstvenog asistenta, završila je uspješno četiri semestra engleskog jezika i tečaj za pedagošku izobrazbu sveučilišnih nastavnika i suradnika, sudjelovala je na nekoliko

znanstvenih i stručnih skupova, napisala nekoliko znanstvenih radova i koristila dva porodiljska dopusta.

Svoju disertaciju "Indukcija i nasljednost somatske embriogeneze i organogeneze u kulturi nezrelog embrija kukuruza (*Zea mays* L.)" obranila je u srpnju 1990. godine na Fakultetu poljoprivrednih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. Eksperimentalni dio disertacije izradila je na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje je, uz rad na magisteriju i disertaciji, i specijalizirala kulturu biljnih tkiva, znanstveno područje, koje je danas sve aktualnije kako u primjeni tako i u istraživanjima.

Rad na kulturi biljnih tkiva s genetskog i oplemenjivačkog gledišta nastavlja zatim samostalno u Zavodu za oplemenjivanje bilja, genetiku i metodu istraživanja Agronomskog fakulteta u Zagrebu, gdje je utemeljila i opremila laboratorij za kulturu biljnih tkiva i tako ovo aktualno područje istraživanja približila agronomskoj nastavi, znanosti i struci na najdjelotvorniji način.

Bila je suradnik i voditelj tema na nekoliko tuzemnih i međunarodnih znanstvenih projekata iz biotehnologije i oplemenjivanja bilja.

Sudjelovala je na ukupno 22 znanstvena skupa (9 međunarodnih, 5 tuzemnih s međunarodnim sudjelovanjem i 8 tuzemnih) i objavila ukupno 43 rada (26 znanstvenih i 17 stručnih). Njezini znanstveni radovi odnose se na mikropropagaciju i oslobađanje od virusa karanfila u uvjetima *in vitro*, kulturu embrija i uzgoj monoploida kod ječma, indukciju, heterozis i heritabilnost somatske embriogeneze kod kukuruza, genski transfer u poljoprivrednih kultura i korištenje molekularnih markera u oplemenjivanju kvantitativnih svojstava kod kukuruza i biotehnologije u poljoprivredi. Svojim priložima bila je prisutna i u javnim glasilima i elektronskim medijima i time znatno doprinosila ne samo popularizaciji svojeg užeg znanstvenog područja nego i afirmaciji agronomске struke u cjelini.

Predavala je genetiku za prosječno 450 studenata godišnje na pet smjerova Agronomskog fakulteta u Zagrebu, nekim smjerovima u II. i III. a nekima IV. i V. semestru s opterećenjem od 2+3 ili 2+2 sata tjedno. Uz tako velike obaveze na redovitom studiju, utemeljila je i vodila dva nova predmeta, "Poljodjelska biotehnologija" i "Genetsko inženjerstvo" na poslijediplomskim studijima "Zaštita bilja" i "Bilinogojstvo" Agronomskog fakulteta u Zagrebu, a bila je i suvoditelj kolegija "Genetika u oplemenjivanju bilja" na poslijediplomskom studiju "Bilinogojstvo" istoga fakulteta.

Bila je voditelj i član brojnih povjerenstava za ocjenu i obranu diplomskih i magistarskih radova na našem i drugim fakultetima. Vodila je i privela obrani

nekoliko magistara znanosti i sve je češće sudjelovala pa i predsjedala povjerenstvima za obranu disertacija.

Renata Pavlina je bila izvrstan sveučilišni pedagog i vodila je računa o znanstvenom podmladku. Za nastavnu djelatnost aktivno se brinula na razini Fakulteta. Bila je član znanstveno-nastavnog vijeća, Odbora za nastavu u tri mandata, Odbora za istraživačku djelatnost u dva, Povjerenstva za izradu nastavnog plana, Povjerenstva za procjenu uvjeta za izvođenje nastave, član Fakulteta te Glavna i odgovorna urednica i likovna i grafička urednica publikacije: Agronomski fakultet 1919. – 1994.

Bila je, osim toga, i aktivni član većeg broja tuzemnih (HGD, HDBF, HAD-a) i inozemnih profesionalnih društava (IAPTC i EUCARPIA-e) te u jednom mandatu i član Odbora za poljodjelstvo Matice Hrvatske.

Jednom riječju, prof. dr. sc. Renata Pavlina u času, kada je gubila bitku za vlastiti život, bila je zreo i cjelovit znanstveni djelatnik, dobar i savjestan sveučilišni nastavnik od kojeg smo svi na Fakultetu i u struci s pravom još mnogo očekivali.

Kada sam u jesen 1994. godine docentici dr. sc. Renati Pavlini prepuštao vodstvo katedre Genetike na Agronomskom fakultetu u Zagrebu, učinio sam to rado i mirne savjesti. Bio sam siguran da je katedra došla u prave ruke.

Danas se opraštam zajedno s Vama od prof. dr. sc. Renate Pavline i pitam se zašto? Zašto baš u punom naponu intelektualne moći? Zašto za sve nas toliko prerano?

Ostajem u nadi da će mnogi, a osobito njezini najdraži, smoći potrebnu snagu da nastave živjeti onako kako je to Renata supruga, majka ili srodnica željela ili kako je to prof. dr. sc. Renata Pavlina zahtijevala dok je bila među nama. Ostajem u nadi da će sjeme upornosti, pouzdanosti, čovječnosti, iskrenosti i dobrote, koje je Renata obilno sijala oko sebe, niknuti i na njivama koje nisu još spremne da prime takovo sjeme.

Remećenje prirodnog redoslijeda u smrti uvijek ostavlja mnoga otvorena pitanja bez pravog odgovora.

I sada, svima nama koji smo poznavali i poštovali Renatu i koji joj želimo zahvaliti na svemu što je tako nesebično i ljudski svima darivala, ne preostaje drugo nego smoći snage i nastaviti živjeti, odrastati, zreti upravo onako kako bi to željela pokojnica Renata ili zahtijevala pokojna profesorica Pavlina, da joj je bilo dopušteno još dvadesetak godina predano raditi na njezinoj katedri Genetike, u njezinom Zavodu na njenom Fakultetu.

Asistentice, docentice i profesorice lijepo je bilo živjeti, raditi i surađivati s Vama. Nedostajat ćete ne samo meni nego i mnogima drugima, mnogo mlađima od mene. Hvala Vam na svemu u moje osobno ime i u ime kolega i suradnika struke kojoj ste Vi posvetili svoj čitav, a ja gotovo čitav, radni vijek.

Bila Vam laka domaća gruda! Sačuvat ćemo Vas svi s poštovanjem i zahvalnošću u dugom sjećanju, iskreno suosjećati s ožalošćenim porodicama Pavlina i Šutina i nastaviti na našem Fakultetu rad na biotehnologiji, koji ste Vi započeli i utemeljili.

U Zagrebu, 3.11.1998.

Prof. dr. sc. Zdravko Martinić-Jerčić